

European Citizens' Consultations 2009

**Suomalaisten näkemyksiä
Euroopan taloudellisesta ja
sosiaalisesta
tulevaisuudesta**

**ECC Suomessa
14.-15.3.2009**

**European Citizens'
Consultations**

The economic and social future of Europe

European Citizens' Consultation -hanke

European Citizens' Consultations 2009 kokoaa kansalaisia kaikista Euroopan unionin 27 jäsenmaasta pohtimaan kysymystä: **Miten EU voi vaikuttaa taloudelliseen ja sosiaaliseen tulevaisuuteemme globalisoituvassa maailmassa?**

Verkkokeskustelu

ECC käynnistyi joulukuussa 2008, kun kaikissa EU:n jäsenmaissa avattiin Euroopan tulevaisuuden haasteita koskevat verkkokeskustelut. Kaikille avoimilla verkkosivuilla saattoi osallistua keskusteluun ja tehdä aloitteita Euroopan taloudellisesta ja sosiaalisesta tulevaisuudesta. Ehdotukset antoivat virikkeitä maaliskuussa järjestettyihin varsinaisiin konsultaatiotapahtumiin ja niissä käytyihin keskusteluihin.

Kaikki 27 EU-maata mukana

Kansalliset konsultaatiot ovat ECC-prosessin ydin. Ne järjestettiin kaikissa 27 EU-maassa kolmena viikonloppuna maaliskuussa 2009, ja niihin osallistui yhteensä yli 1500 satunnaisotannalla valittua kansalaista. Konsultaatioissa kansalaiset laativat suosituksia Euroopan taloudellisesta ja sosiaalisesta tulevaisuudesta ja keskustelivat niistä kansallisten ja EU-tason päättäjien kanssa. Kaikki konsultaatiot järjestettiin saman konseptin mukaisesti, mutta esimerkiksi osanottajamäärät vaihtelivat maan koon mukaan. Kaksipäiväisten konsultaatioiden toisena päivänä kansalaisilla oli tilaisuus keskustella suosituksistaan europarlamenttivaaliehdokkaiden kanssa.

Euroopan kansalaisten huippukokous

Euroopan kansalaisten huippukokous, johon osallistuu 150 kansallisten konsultaatioiden osallistujaa, järjestetään Brysselissä 10.-11.5.2009. Huippukokouksessa kansalaiset viimeistelevät Eurooppaa koskevat suosituksensa ja keskustelevat niistä EU-päättäjien kanssa.

Alueellisia seurantatapahtumia

Syksyn 2009 aikana kansalaisten suosituksia käsitellään alueellisissa seurantatapahtumissa, joihin osallistuu myös vastavalittuja Euroopan parlamentin jäseniä.

**European Citizens'
Consultations**

The economic and social future of Europe

www.eurooppalainen-kansalaiskeskustelu.eu

www.ssc.fi

Yhteistyötahot

ECC:n taustalla on riippumattomia kansalaisjärjestöjä, säätiöitä, yliopistoja sekä ajatuspajoja kaikista EU-maista. Hanketta vetää belgialainen Kuningas Baudouinin säätiö (King Baudouin Foundation). Hankkeen rahoittajia ovat Euroopan komission *Debate Europe*-ohjelma, Kuningas Baudouinin säätiö, Compagnia di San Paolo ja Robert Bosch Stiftung, ING. Suomessa hanketta rahoittavat Suomen Kulttuurirahasto, Svenska Kulturfonden ja Svenska Folkskolans Vänner.

ECC Suomessa

Suomen kansallinen konsultaatio kokoontui 14.-15.3.2009 Helsingissä hotelli Scandic Continentalissa, ja siihen osallistui 70 satunnaisotannalla valittua kansalaista. Osallistujien valinnassa huomioitiin muun muassa ikä, sukupuoli, äidinkieli, koulutustausta ja asuinpaikka. Näin pyrittiin varmistamaan, että osallistajat edustaisivat mahdollisimman hyvin Suomen kansaa. Otannasta vastasi ulkopuolinen tutkimuslaitos.

Konsultaatiiviikonlopun avasi kansanedustaja, suuren valiokunnan puheenjohtaja *Erkki Tuomioja*. Sunnuntaiseen vaalipaneeliin osallistuivat europarlamentaarikkoehdokkaat *Arja Alho* (SDP), *Heidi Hautala* (Vihr), *Anne Linnonmaa* (Kok), *Kermen Soitu* (KD) ja *Nils Torvalds* (RKP). Paneelin puheenjohti toimittaja *Jonas Jungar*.

Hankkeen pääjärjestäjänä Suomessa toimii *Svenska Studiecentralen* (SSC), joka on yksi maan 11 opintokeskuksesta. SSC tarjoaa jäsenjärjestöilleen koulutuspalveluja ja osallistuu kansalaisyhteiskunnan kehittämiseen.

ECC-tiimin jäsenet: Björn Wallén (päävetäjä), Stefan Andersson, Arto Aniluoto, Peter Backa, Sebastian Gripenberg, Malin Hanstén, Aaro Harju, Eija Jokela, Jenni Junnelius, Sari Kuvaja, Johanni Larjanko, Marina Lindell, Eija Majoinen, Tarja Muukkonen, Simon Ollus, Pia Pettersson, Jaakko Rantala, Alexandra Ramsay, Raija Salla, Vera Schoultz, John Seppänen, Irma Syrén, Frida Westerback, Kim Wikström ja Beatrice Östman.

Tämä raportti on yhteenveto konsultaation tuloksista Suomessa. Raportti on jaettu konsultaatiossa mukana olleille kansalaisille sekä muille osallistujille. Yhteenvetoa laajempi raportti valmistuu myöhemmin keväällä, ja se tulee SSC:n kotisivuille (www.ssc.fi).

Huolenaiheet

Luantain ryhmäkeskusteluissa kansalaiset nostivat esiin seuraavia Euroopan unioniin liittyviä huolenaiheita (ei tärkeysjärjestyksessä):

- Sosiaalisten ongelmien kasvu EU:ssa
- Talouspolitiikka
- Vaikutusmahdollisuudet laajentuneessa EU:ssa
- Taloudellisen laman seuraukset
- EU:n väestö ikääntyy
- Ilmastonmuutos ja ympäristökysymykset
- EU-tukien oikeudenmukainen jakaminen
- Suomalaisten suhtautuminen maahanmuuttoon
- Ihmisten sosiaalinen pahoinvointi
- Luonnonvarojen riittävyys
- Maatalouden tulevaisuus Suomessa ja EU:ssa
- Maahanmuuttopolitiikka
- Päätöksenteko ja byrokratia
- Kansalaisten oikeudet EU:ssa
- Alueiden ja maiden välinen epätasapaino
- Energiahuolto
- Koulutukseen liittyvät kysymykset
- EU:n sisäiset ristiriidat

Suosituks

Konsultaation osallistajat muotoilivat huolenaiheista konkreettisia suosituksia, joista äänestysten jälkeen suomalaisten suosituslistalle päätyivät seuraavat:

EU:n jäsenvaltioiden on annettava EU:lle päätösvalta finanssi- ja rahamarkkinoiden valvontaan, koska EU:ssa pääoma liikkuu vapaasti. Valvontaa varten perustettava poliittisesti riippumaton valvontavirasto tavoitteena lisätä rahaliikenteen läpinäkyvyyttä, estää tulevat talouskriisit ja kitkeä harmaata taloutta. Virastolla oltava tehokkaat sanktio-oikeudet. Lisäksi EU:n ja USA:n välistä yhteistyötä on lisättävä veroparatiisien eliminoimiseksi.

95,16 %

Onko EU liittovaltio vai valtioiden liitto? Tämä päätös tulee tehdä viimeistään vuonna 2020. EU:n pitää uudistaa päätöksentekojärjestelmänsä. Selkeästi erotetaan unionitason ja kansallistason päätöksenteko. Yhteisötasolla päätetään tärkeät linjakysymykset ja pidetään yhteyttä erilaisiin organisaatioihin ja muuhun maailmaan. Päätökset tehdään 2/3 enemmistöpäätöksellä. Byrokratiaa vähennetään ja kustannustehokasta toimintaa lisätään esim. toimintatapoja selkeyttämällä, tehokkuutta lisäämällä, tietotekniikkaa hyväksikäyttämällä.

93,1 %

EU:n komission tulisi panostaa rikollisen toiminnan ennaltaehkäisyyn ja asenneilmapiirin muuttamiseen edistämällä jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa alueella, lähtien jäsenvaltioiden jo olemassa olevista rakenteista ja toimintatavoista. EU:n komission tulisi antaa suosituksia yhtenäisistä rangaistuksista samanlaisista rikoksista. EU:ssa tulisi järjestää unionin kattava samanaikainen kampanja "rehellisyys on trendikästä" joulukuussa 2011.

91,8 %

Jäsenvaltioiden annettava riittävät resurssit Frontexille hallitsemattoman/laittoman maahanmuuton estämiseksi. Jäsenvaltioiden tulee yhdessä oikaista liian positiivisia mielikuvia EU:sta ja Euroopasta kolmansissa maissa. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että laittomille maahanmuuttajille ei tarjota harmaita työpaikkoja. EU:n kehitys- ja investointiapuja koordinoitaessa otettava huomioon hallitsemattoman/laittoman maahanmuuton vähentäminen.

91,67 %

EU:n pitää kohdentaa nykyistä tehokkaammin tutkimus- ja innovaatiotoimintaan suunnattavat varat. Näin ratkaistaan yhteiset haasteet ja hyödynnetään mahdollisuudet kilpailukyvyyn parantamiseksi. EU laatii yhteisen tutkimus- ja innovaatio-ohjelman, jossa päätetään painopistealueet ja sovitaan työnjako EU-tasoisien ja eri maiden vastuulle sovitun tutkimustoiminnan välillä. EU hyödyntää nykyistä tehokkaammin yhteistä ja jäsenmaiden osaamista.

91,53 %

EU:lle kattava suunnitelma energia- ja elintarvikeomavaraisuuden varmistamiseksi. Aikataulu mukaan! WTO-neuvotteluissa huomioitava sosiaaliset, ympäristö- ja laadulliset ulottuvuudet. Kattava alkuperäismerkintä elintarvikkeille. Paikallisille energiantuottajille pitää taata pääsy sähköverkkoihin. Kilpailulainsäädäntö ei saa estää paikallista, korkealaatuista ruokakulttuuria. EU koordinoi jäsenmaiden veropolitiikkaa energiatehokkuuden edistämiseksi.

91,38 %

Perustetaan organisaatio, jonka tehtävänä on asiantuntijoiden avustamana kehittää ekologisesti kestävä kehityksen kriteerit. Sen pohjalta laaditaan jäsenmaiden välinen ympäristösopimus. Sopimuksen noudattamista seurataan ja siihen rohkaistaan sekä kannustimien että sanktioiden avulla. Organisaatio vastaa siitä, että tietoa "parhaista käytännöistä" levitetään ja ympäristöasiat sisällytetään peruskoulutuksen opetussuunnitelmiin.

86,54 %

EU:n tulee jakaa tuet niin, että ne eivät vääristä kilpailua. Kansalliset tuet eivät voi olla ristiriidassa EU:n päätösten kanssa ilman sanktioita. Tavoitteena on, että EU:n tuki jakautuu tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti (esim. terveellisen lähiruuan tuotanto, äärialueiden hyvinvointipalvelut jne.). Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus tulee varmistaa luomalla objektiivisia mittareita.

84,13 %

EU:n pitää keskittyä vain unionin keskeisiin kysymyksiin, jolloin ne voidaan panna täytäntöön ja niitä voidaan valvoa tehokkaasti. EU:n pitää käyttää erilaisia sanktioita, kuten määräaikaista päätöksenteosta sulkemista, taloudellisen tuen keskeyttämistä ja sakkoja, jotta päätökset pannaan täytäntöön todellisesti kaikissa jäsenmaissa. Täytäntöönpanosta ja valvonnasta tulee olla selkeät säädökset. Valvonnassa pitää hyödyntää uusinta teknologiaa turhan byrokratian estämiseksi.

83,33 %

EU:n pitää perustaa Euroopan laajuinen kriisinennakointikeskus/verkosto (tutkimus- ja informaatiolaitos), jossa koordinoidaan tietoa ja toimenpiteitä koskien globaaleja taloudellisia ja sosiaalisia (ei sotilaallisia) kriisejä. Asiantuntijoista koostuva keskus/verkosto koordinoi, tutkii ja antaa neuvoja. Asiantuntijat laativat määrälliset ja laadulliset mittarit. Keskus/verkosto toimii kanavana päätöksentekoon. Komissio on toimeenpaneva elin. Verkostosta tehdään EU-kompetenssialue.

68,85 %

Miten tulokset saavutettiin?

Verkkokeskustelu

Kaikille avoin verkkokeskustelu oli käynnissä 3.12.2008-11.3.2009. Keskustelua Euroopan taloudellisesta ja sosiaalisesta tulevaisuudesta käytiin maiden virallisilla kielillä, joten kaikki halukkaat pystyivät saamaan äänensä kuuluville ja esittämään kehitysehdotuksia. Kymmenen eniten ääntä saanutta kansallista suositusta esiteltiin konsultaatioiden osallistujille; sen lisäksi heille kerrottiin samaan aikaan konsultaatiotaan pitävien maiden suosituksista.

Konsultaation deliberatiivinen prosessi

Kansalaisten suositukset muotoutuivat monivaiheisissa ryhmäkeskusteluissa. Asiantuntijoiden kanssa käyty vuoropuhelu takaa kansalaisten kehittämien suositusten toteutuskelpoisuuden. Konsultaatiossa pöytiä eli ryhmiä autoivat fasilitaattorit, jotka huolehtivat siitä, että kaikkia osallistujia kuultiin mahdollisimman tasapuolisesti.

	Tapahtuma
Päivä 1 :Aamu	Avauspuhe, kansanedustaja Erkki Tuomioja
	Kansalaisten esittämiä huolenaiheita
Päivä 1: Iltapäivä	Eurooppalainen vaihto muiden samanaikaisten konsultaatioiden kanssa
	Ideoiden kehittäminen Kansalaiset kehittivät ideoita teemasta <i>Mitä tulisi tehdä?</i>
	Kommentteja ideoihin Keskustelu asiantuntijoiden kanssa
	Ideoiden jatkoyöstäminen Kansalaiset pohtivat asiantuntijoiden kommentteja
	10 lopullisen idean valinta (äänestys)
Päivä 2: Aamu	Äänestystuloksen esittely
	Asiantuntijakommentteja Kuka olisi vastuussa valittujen ideoiden toteuttamisesta? Mitä EU mahdollisesti jo tekee asian eteen?
	Suosituksen kehittäminen Ideat kehitettiin ryhmissä suosituksiksi
	Suosituksen viimeistely muiden ryhmien palautteen pohjalta
	Lopullinen äänestys suosituksista
	Vaalipaneeli Arja Alho (SDP), Heidi Hautala (Vihr), Anne Linnomaa (Kok), Kermen Soitu (KD) ja Nils Torvalds (RKP) Europarlamenttivaaliehdokkaat osallistuivat paneeliin, jossa käsiteltiin kansalaisten suosituksia.
	Tulosten luovuttaminen Kansalaiset luovuttivat suositukset maahanmuutto- ja eurooppaministeri Astrid Thorsille.

Muistoja Suomen konsultaatiosta

Konsultaatio vauhdissa 14.3.2009: Osallistujat laativat suosituksia ryhmäkeskusteluissa.

"Suurin ongelma EU:ssa on johtamisjärjestelmä – se on koko homman ydin." Martti, 63, Espoo

"Nu fattar man hur lite folk egentligen vet om EU och om hur allt fungerar." Kristian, 39, Ingå

"ECC opettava kokemus, sain tuntemuksen, että voin vaikuttaa asioihin." Olja, 21, Lahti

Osallistujien kuvaus

- Osallistujia 70
 - Miehet 32
 - Naiset 38
- Ikäryhmä 18-35 18
- Ikäryhmä 36-55 24
- Ikäryhmä 56-80 28
- Opiskelijoita 10
- Töissä 26
- Yrittäjiä 6
- Kotona 3
- Työttömiä 3
- Eläkeläisiä 22

Mitä suosituksille tapahtuu?

Kansallisissa konsultaatioissa muotoutuu EU-maiden kansalaisten näkemyksiä Euroopan taloudellisesta ja sosiaalisesta tulevaisuudesta. Maaliskuussa järjestettävien kansallisten konsultaatioiden tuottamien suositusten pohjalta laaditaan **eurooppalainen kooste**, jota voivat kommentoida kaikki EU-maiden kansalaiset. Kansallisten konsultaatioiden osallistujat valitsevat äänestämällä lopulliset 15 yhteiseurooppalaista suositusta. Ne muodostavat pohjan **Euroopan kansalaisten huippukokoukselle**, joka järjestetään 10.-11.5.2009 Brysselissä. Huippukokouksessa 150 kansallisten konsultaatioiden osallistujaa käsittelee yhteiseurooppalaisia suosituksia sekä pohtii niiden toteutuskelpoisuutta ja relevanssia. Keskusteluihin osallistuu myös EU-instituutioiden ja eurooppalaisten puolueiden edustajia.

Euroopan kansalaisten huippukokouksen jälkeen ECC jatkuu alueellisina seurantatapahtumina. Niissä eurooppalaiset suositukset välitetään yhteiskunnallisille päättäjille sekä kansallisella että EU-tasolla. Samalla niistä viestitään suurelle yleisölle ja kansalaisyhteiskunnalle. Näin ECC pyrkii, sekä ennen EU-vaaleja että niiden jälkeen, lisäämään kansalaisten kiinnostusta EU-asioita koskevaan päätöksentekoon.

Lisätietoja ja yhteystiedot

Lisätietoja ECC:n Suomen konsultaatiosta:

Rehtori Björn Wallén
Svenska Studiecentralen
PL 235
00121 Helsinki
p. 040 747 884
bjorn.wallén@ssc.fi

Lisätietoja European Citizens' Consultations-hankkeesta:

Dr. Stefan Schäfers
European Programme Advisor
King Baudouin Foundation
Rue Brederodestraat 21
B-1000 Brussels
Belgium
schaefers.s@kbs-frb.be